

YTTRANDE

Dnr: KS 2021-0245

Socialdepartementet

Promemoria Fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (S2021/03267)

Svenska kyrkan har granskat promemorian utifrån teologiska och etiska perspektiv: Svenska kyrkans grundläggande människosyn, ett barnrättsperspektiv, rätten till ett liv i värdighet samt Sveriges internationella åtaganden att respektera och garantera mänskliga friheter och rättigheter.

Promemorian berör i hög grad Svenska kyrkans verksamhet. Svenska kyrkan har under hela pandemin tagit och fortsätter att ta stort ansvar för att upprätthålla sin verksamhet på ett ansvarsfullt och smittsäkert sätt. Församlingarnas, pastoratens, stiftens och den nationella nivåns verksamhet har ställts om för att efterleva de direktiv som utfärdats av regeringen, Folkhälsomyndigheten och länsstyrelserna.

Svenska kyrkan kommer även i fortsättningen att ha beredskap att snabbt anpassa sin verksamhet efter nationella och regionala råd och rekommendationer och genomföra verksamheten på det sätt som förutsättningarna medger. Det är dock viktigt att föreskrifter och rekommendationer står i proportion till både smittspridningen och aktörernas förutsättningar. Att värna liv handlar både om att bekämpa smitta och att befrämja folkhälsan i ett vidare perspektiv. Här ser Svenska kyrkan sig ha en viktig samhällsuppgift.

Svenska kyrkans församlingar och pastorat har ett lagstadgat uppdrag som huvudmän för begravningsverksamheten i samtliga kommuner utom Stockholm och Tranås. Detta betecknas av regeringen som samhällsviktig verksamhet.

Svenska kyrkan hänvisar även till sina tidigare yttranden över promemoriorna Covid-19-lag (S2020/09214) per den 21 december 2020 och Ändringar i begränsningsförordningen (S2021/01524) per den 26 februari 2021.

SVENSKA KYRKANS YTTRANDE

Svenska kyrkan *accepterar* förslagen i promemorian.

Svenska kyrkan *framhåller* fortsatt vikten av det begränsade tidsspannet då lagen får negativa konsekvenser för grundläggande fri- och rättigheter.

Svenska kyrkan *understryker* att begränsning av grundlagsfästa rättigheter är en extraordinär åtgärd. Religionsfriheten och möjligheten att utöva religion, enskilt och tillsammans, är en grundlagsskyddad rättighet.

Svenska kyrkan *noterar* att lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, inte är träffsäkra för trossamfundet. Svenska kyrkan *föreslår* att en regel om minst 10 kvadratmeter per person även ska gälla för allmänna sammankomster för religionsutövning.

BEDÖMNING

LAGARNAS GILTIGHETSTID

Svenska kyrkan accepterar förslaget att de tillfälliga lagarnas giltighetstid förlängs. Svenska kyrkan delar promemorians framskrivningar att det är av stor vikt att lagarna endast gäller så länge det är motiverat med hänsyn till smittspridningen och att en förlängning av lagarnas giltighet med fyra månader förefaller rimlig.

BEGRÄNSNINGEN AV GRUNDLÄGGANDE FRI- OCH RÄTTIGHETER

I promemorian markeras vikten av att inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter inte bör vara mer omfattande eller vara längre än vad som är absolut nödvändigt.

Svenska kyrkan och Sveriges kristna råd har i flera remissyttranden framfört att begränsning av grundlagsfästa rättigheter är en extraordinär åtgärd och att religionsfriheten och möjligheten att utöva religion enskilt och tillsammans är en grundlagsskyddad rättighet.

TILLÄMPNING AV KVADRATMETERREGELN FÖR ALLMÄNNA SAMMANKOMSTER I KYRKORUM

Svenska kyrkan vill peka på att det finns en bristande träffsäkerhet i förutsättningarna för gudstjänster och andra religiösa sammankomster. Trossamfundets sammankomster är en viktig del av många människors liv. De digitala gudstjänsterna under pandemin fyller idag en viktig funktion, men längtan efter att fysiskt kunna delta i en gudstjänst är för många människor stor.

Svenska kyrkan föreslår att kvadratmeterregeln ska gälla för allmänna sammankomster för religionsutövning. Den inkonsekvens som idag råder i förhållande till exempelvis gym kan därmed korrigeras och träffsäkerheten i åtgärderna stärkas. De flesta kyrkorum är utformade så, att betydligt fler än åtta personer kan delta i gudstjänster på ett smittsäkert sätt.

VIKTEN AV ETT VIDARE HÄLSOBEGREPP OCH TROSSAMFUNDENS BIDRAG

Regeringen har i tidigare skrivningar betonat betydelsen av att barnkonsekvensanalyser ska göras inför beslut. Svenska kyrkan *framhåller* vikten av att fortsättningsvis beakta såväl barnets bästa som konsekvenser för folkhälsan i stort. Svenska kyrkan har i tidigare remissvar tillsammans med Sveriges kristna råd framhållit vikten av att konsekvenser för barn och unga analyseras inför beslut och åtgärder. Att värna liv handlar både om att bekämpa smitta och att befrämja folkhälsan i ett vidare perspektiv. Detta är angeläget i den situation vi nu befinner oss med långvarig begränsning i möjligheten att

bearbeta pandemins existentiella dimensioner. Detta har konstaterats både beträffande den andliga vården i hälso- och sjukvården och den andliga vården i kriminalvården. När det gäller sjukhusen, se Myndigheten för stöd till trossamfunds rapport [Andlig vård under covid-19 - Myndigheten för stöd till trossamfund \(myndighetensst.se\)](#) Trossamfundens långsiktiga bidrag till folkhälsan är mycket viktigt, både i det aktuella läget och för att ge goda förutsättningar för framtiden.

Uppsala den 19 april 2021

På kyrkostyrelsens vägnar

Helén Ottosson Lovén
Generalsekreterare

Erika Brundin
Ställföreträdande generalsekreterare